صفحه‌آرا: علیرضا بهرامی

اصل و شرح

بیشتر دانش‌آموزان استثنایی، کم‌توان‌ذهنی هستند

امسال ۸۲هزار دانش‌آموز استثنایی در مدارس ایران مشغول تحصیل هستند که بخش اصلی آنها را کودکان کم‌توان ذهنی تشکیل می‌دهند. این دانش‌آموزان دوران تحصیل خود را در مدارس ویژه طی می‌کنند و همین جدا بودن از دیگران باعث دیدگاه نادرست نسبت به آنها می‌شود. دانش‌آموزان عادی که در دوران تحصیل با دانش‌آموزان استثنایی روبه‌رو نمی‌شوند در زندگی آینده خود آشنایی درستی با نیازهای این گروه نخواهند داشت. سالار قاسمی، رئیس سازمان آموزش‌وپرورش استثنایی در این‌باره گفته است که ۷۰درصد جامعه هدف این سازمان را دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی تشکیل می‌دهند و هدف اصلی، توانمندسازی این گروه از طریق مهارت‌آموزی، رشته‌های جدید و تجهیزات تخصصی است.

آمار دانشجویان همسایه در ایران

ملاقات دانشگاهی با نمایندگان افغانستان و ترکیه

جامعه امروز

محمد سرابی | روزنامه‌نگار | تفاوت آموزش عالی در دوسوی ایران به حدی است که می‌توان گفت دانشگاه‌های افغانستان و ترکیه در ۲ جهان مختلف قرار دارند. ۲ دیدار پشت سر هم در وزارت علوم، به‌وضوح نشان داد که دانشگاه‌های ۲ کشور همسایه چقدر با یکدیگر تفاوت دارند. وزیر علوم ایران در گفت‌وگو با وزیر علوم امارت اسلامی افغانستان اصرار داشت که دختران باید در دانشگاه‌های افغانستان اجازه تحصیل پیدا کنند و ایران حاضر به همکاری و کمک در این زمینه است. در مقابل، گفت‌وگوی وزیر علوم با سفیر ترکیه در تهران به تعیین سطح علمی دانشگاه‌ها و فهرست برترین مراکز علمی و مدارک تحصیلی دکتری اختصاص پیدا کرد.

افغانستان: بحث بر سر حق تحصیل دختران

حسین سیمایی صراف، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری ایران در دیدار با «ملا محمد ندیم» وزیر تحصیلات عالی افغانستان تأکید کرد که کسب علم منحصر به جنسیت نیست و از آنجا که زنان نیمی از جمعیت هر کشور هستند، نمی‌توان آنها را از جامعه حذف کرد. ندیم در پاسخ به سیمایی صراف اعلام کرد که برخی علمای افغانستان با تحصیل زنان در مدرسه و دانشگاه مخالف هستند و اگر برخلاف نظر آنها اقدامی انجام شود، امنیت کشور به خطر خواهد افتاد. او همچنین تأکید کرد که در برخی مناطق افغانستان زنان حتی در نماز جماعت شرکت نمی‌کنند پس چگونه می‌توان اجازه ورود آنها به دانشگاه را صادر کرد. در ادامه وزیر علوم ایران با اصرار بر حق تحصیل زنان اظهار کرد که ایران می‌تواند با استفاده از فضای مجازی و تجربه دانشگاه پیام نور، امکان تحصیل دختران را فراهم کند و درصورتی که ارتباط اینترنتی فراهم باشد، کلاس‌ها را به‌صورت ویدئویی تشکیل دهد. بنا به آنچه در این جلسه گفته شد، از این نشست تصویربرداری نشد.

پذیرش مدارک؛ بحران دانشجویی

«حجابی کرلانگیچ» سفیر ترکیه در ایران که خود استاد ادبیات فارسی است در دیدار وزیر علوم از همان ابتدا موضوع جلسه را مشخص کرد و از رتبه‌بندی دانشگاه‌های این کشور در وزارت علوم ایران سخن گفت. به گفته او بعضی از دانشگاه‌های ترکیه در نظام آموزش عالی ایران شناخته نمی‌شوند و بعضی از آنها اخیرا از فهرست مورد تأیید ایران خارج شده‌اند. به همین دلیل مدارک برخی از فارغ‌التحصیلان این دانشگاه در ایران به رسمیت شناخته نمی‌شود. بیشتر این مشکل برای دانشجویان پزشکی اتفاق افتاده است. وزیر علوم درباره فهرست دانشگاه‌های مورد تأیید ایران گفت که رده‌بندی مراکز آموزش عالی هم برای داخل و هم برای خارج از ایران دائما انجام و بازنگری می‌شود تا اعتبار هر یک از مراکز تحصیلات عالی معین شود. سیمایی صراف تأکید کرد که برای ارزیابی دانشگاه‌های خارجی از چند نظام رتبه‌بندی جهانی و همینطور نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام ISC استفاده می‌شود. در ادامه تصمیم گرفته شد برای حل این مشکل کمیته مشترکی از ترکیه و ایران، فهرست دانشگاه‌های برتر ترکیه و همینطور رشته‌های برتر و مورد تأیید ایران را تهیه کنند.

مکث

کارت اعتباری دانشجویی ۶میلیون تومانی

کارت اعتباری با ۶میلیون تومان موجودی به دانشجویان داده می‌شود. وزیر علوم در حاشیه نشست‌های روز دوشنبه گفت که کارت اعتباری دانشجویی با همکاری همراه اول و ۲ بانک طراحی و تهیه شده است که اکنون مراحل آزمایشی خود را می‌گذراند. درصورت رفع برخی خطاها پوشش این کارت به استادان و کارکنان دانشگاه‌ها - با سقف موجودی متفاوت - گسترش خواهد یافت و خدمات دیگری نیز از طریق این کارت ارائه می‌شود. حسین سیمایی صراف تأکید کرد که دانشگاه آزاد و دانشگاه‌های غیردولتی دیگر هم می‌توانند در طرح کارت اعتباری دانشجویان مشارکت داشته باشند. استفاده از این کارت در برخی مراکز شامل تخفیف خواهد شد.

کاهش سال‌های تحصیل ارشد و دکتری

مدتی قبل خبری از کاهش سال‌های تحصیل در دانشگاه منتشر شد. حسین سیمایی صراف، وزیر علوم در این‌باره گفت: با شتاب کنونی فناوری و سرعت‌گرفتن انتقال اطلاعات باید در ساختار آموزش عالی تجدیدنظر کنیم، به همین دلیل نزدیک ۲۰۰نفر از استادان دانشگاه در حال پژوهش روی کاهش سال‌های تحصیل هستند و این طرح ابتدا برای دوره ارشد و دکتری انجام می‌شود. هدف از این کار بهبود کیفیت و سازگاری آموزش‌ها با فناوری جدید است.

ناترازی دانشگاهی در دوسوی ایران

بررسی تعداد دانشجویانی که از ۲ کشور همسایه در ایران درس می‌خوانند یا از ایران به این کشورها رفته‌اند معیاری برای ارزیابی سطح فعالیت آموزش‌عالی در دوسوی ایران را نشان می‌دهد.

تعداد دانشجویان ایرانی در افغانستان
نامشخص

تعداد دانشجویان افغانستانی در ایران
۱۲هزار نفر

تعداد دانشجویان ایرانی در ترکیه
۳۰هزار نفر

تعداد دانشجویان ترکیه‌ای در ایران
۴۵۰نفر

تعداد دانشجویان عراقی در ایران
۴۰هزار نفر

ترکیه
۲۵۰دانشگاه دارد

افغانستان
۳دانشگاه دارد

جامعه پدیا

#مشارکت_ارزشمند

فاطمه عسگری‌نیا | روزنامه‌نگار | روز جهانی داوطلب، امسال یک شعار خاص و ویژه دارد؛ «هر مشارکتی ارزشمند است.» این یعنی فرقی نمی‌کند خدمت داوطلبانه شما به جامعه و افراد نیازمند خیلی بزرگ یا خیلی کوچک باشد. مهم این است که آستین‌ها را بالا بزنید و برای بهتر شدن حال دنیا، کاری داوطلبانه انجام دهید.

محمدجواد عزتی وظیفه‌خواه، رئیس سازمان داوطلبان جمعیت هلال‌احمر در جمع رسانه‌ها با این جمله آغازین و تأکید بر اینکه امسال سال «داوطلبان» نامگذاری شده، گفت: در حال حاضر ۳میلیون و ۳۶۶هزار داوطلب عضو جمعیت هلال‌احمر کشور هستند که از این تعداد یک میلیون و ۱۹۵هزار نفر داوطلب بالای ۳۵سال زیرمجموعه سازمان داوطلبان هستند. به‌گفته او، درست است اکثر داوطلبان عضو سازمان داوطلبان در فعالیت‌های داوطلبانه و خیرخواهانه مشارکت خوبی داشته‌اند اما ۶۰۰هزار نفر از آنها فعالیت چشمگیرتری داشته و توانسته‌اند یک میلیون و ۱۳۰هزار نفر ساعت خدمت بشردوستانه به ۳میلیون و ۹۱۷هزار نفر از نیازمندان دریافت این خدمات، ارائه کنند.

فعالیت‌های داوطلبانه در سازمان داوطلبان جمعیت هلال‌احمر ایران منحصر به داوطلبان فردی نیست، بلکه حتی خیلی از بنگاه‌های اقتصادی و تشکل‌های مردم‌نهاد هم در این فعالیت‌ها، مشارکت گروهی و سازمانی دارند. عزتی می‌گوید: علاوه بر ۷۶۵تشکل مردم نهاد بالغ بر ۲۴۰هزار بنگاه اقتصادی هم با سازمان داوطلبان هلال‌احمر همکاری دارند. نکته قابل‌توجهی که رئیس سازمان داوطلبان جمعیت هلال‌احمر به آن اشاره می‌کند، نقش زنان داوطلب در ارائه خدمات داوطلبانه این جمعیت است. به‌گفته او، بالغ بر ۵۱درصد داوطلبان بالای ۳۵سال سازمان داوطلبان را زنان تشکیل می‌دهند. زنان داوطلبی که در حوزه پزشک شرکت‌کننده در نذر خدمت، همواره پیش‌قدم بوده‌اند. شاید به‌خاطر همین مشارکت گسترده و حضور پررنگ زنان در طرح‌های داوطلبانه بوده که ۱۷آذر ماه به‌عنوان «روز زنان داوطلب، بانوان پیشگامان نوع‌دوستی و توانمندسازی اجتماعی» معرفی شده است. زندگی بخشیدن به انسان‌ها، آن هم با اهدای خون، یکی از مأموریت‌های بزرگی است که داوطلبان هلال‌احمری همواره و به‌طور مستمر آن را، هم دنبال می‌کنند و هم انجام می‌دهند.

عکس کارت‌های ملی زیبا می‌شود؟

سال‌هاست مردم از عکس‌های کارت ملی گلایه دارند؛ عکس‌هایی تار و بدون نور مناسب که اغلب بسیار متفاوت از چهره واقعی افراد هستند. حالا بین تمام خبرهای معمولی که از ثبت احوال منتشر می‌شود، انگار بالاخره این سازمان صدای مردم را شنیده و قرار است که کارت‌های ملی زیبا شود. سنداین حرف هم صحبت‌های هاشم کارگر، رئیس سازمان ثبت احوال است که اعلام کرد: از این به بعد موقع ثبت عکس کارت ملی، یک مانیتور هم روبه‌روی مراجعه‌کنندگان قرار داده می‌شود تا با انتخاب آنها عکس برای درج روی کارت ملی ارسال شود.

کاسبی با هواشناسی

گفت‌وگو با رئیس مرکز ملی پیش‌بینی هوا در مورد کاسبان هواشناسی و دلیل پیش‌بینی‌هایی که واقعی نمی‌شوند

عکس: همشهری/ رضا نوراله

گزارش

لیلا شریف | روزنامه‌نگار | در ماه‌های اخیر، نگرانی از کمبود بارش‌ها و ذخیره آب سدها از یک‌سو و تداوم آلودگی هوا در اغلب شهرهای ایران از سوی دیگر آن‌قدر میان مردم جدی شده است که هر خبر، تحلیل یا حتی حدس ساده درباره وضعیت بارش‌ها، فورا در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست می‌شود. نگرانی از ابرهایی که نمی‌بارند، آنقدر در زندگی روزمره مردم جای گرفته است که نه تنها کارشناسان هواشناسی در لیست سلبریتی‌های مجازی جای گرفته‌اند بلکه عده‌ای هم در قامت هواشناسان اینستاگرامی دست به تحلیل نقشه‌ها و بازنشر اخبار زرد می‌زنند. بازار پیش‌بینی هوا چنان داغ شده است که دیگر تفکیک خبرهای درست و غلط به راحتی برای مردم ممکن نیست و به همین دلیل است که گاهی مردم خسته از پیش‌بینی‌هایی که واقعی نشده‌اند، مدام چشمانشان را در جست‌وجوی تکه ابری سیاه و با احتمال بارش، بالا و پایین می‌کنند و از خود می‌پرسند، آن بارانی که پیش‌بینی شد، کجاست؟ بخشی از این سردرگمی‌ها مربوط به حیطه فعالیت مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا سازمان هواشناسی کشور است. صحت سنجی پیش‌بینی‌ها، سلبریتی شدن کارشناسان هواشناسی و حضور پررنگ هواشناسان اینستاگرامی بهانه‌ای شد تا صادق ضیائیان، رئیس مرکز ملی پیش‌بینی سازمان هواشناسی به سؤالات همشهری پاسخ دهد.

برخی افرادی که هیچ پیشینه‌ای در حوزه هواشناسی ندارند، در شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان کارشناس هواشناسی مشغول تحلیل نقشه‌های هواشناسی هستند و هر روز با اعلام پیش‌بینی بارش شدید باران، برف و بوران دست به جذب فالوئر و مخاطب می‌زنند. دلیل رشد قارچ‌گونه این افراد چیست؟

با توجه به اینکه در سال‌های اخیر، فضای مجازی تبدیل به بستری برای درآمدزایی شده است، برخی افراد از هر طریقی به‌دنبال جذب مخاطب بیشتر هستند و بر همین اساس در میان علائق و دغدغه مردم جست‌وجو می‌کنند و آن چیزی را که برای آنها جذاب است، بهانه‌ای برای تولید محتوا می‌کنند. در این روزها هم با توجه به کمبود بارش‌ها و اخطار خالی شدن سدها شاهد هستیم که مردم بیشتر دنبال موضوعات مرتبط با هواشناسی هستند و همین هم دستاویزی شده است تا این گروه که عنوان کردم، دست به تولید محتواهایی غیرکارشناسی بزنند.

در واقع این گروه به نوعی سوار بر موج دغدغه و استرس مردم شده‌اند؟

بله! مردم ما به دلایل مختلفی به این موضوعات علاقه‌مند شده‌اند. تمام مردم به شکل روزانه با توجه به حرفه خود، درگیر موضوعات هواشناسی هستند، به‌عنوان مثال کشاورزان که درآمد و معیشت‌شان از راه کشاورزی است، شرایط آب و هوایی را مدام رصد می‌کنند. در سال‌های اخیر هم به‌دلیل تشدید آلودگی هوا، ساکنان شهرها هم به پیش‌بینی‌های هواشناسی وابسته شده‌اند.

خشکسالی‌های اخیر هم این موضوع را تشدید کرد؟

خشکسالی‌های پی در پی هم باعث شد که مردم با یک نگرانی خاص به‌دنبال خبرهای هواشناسی بروند و ببینند که این کمبود منابع آب تا چه حد جدی است. افزایش این علاقه به موضوعات هواشناسی به هر دلیلی که رقم خورده باشد، باعث شد که برخی از این وضعیت سوءاستفاده کنند.

نقشه‌هایی که مدعیان پیش‌بینی هوا به آن استناد می‌کنند تا چه حد مورد تأیید هستند؟

بخشی از اطلاعات و پیش‌بینی‌های هواشناسی در دنیا به‌صورت رایگان منتشر می‌شود، برخی از افراد فکر می‌کنند که با استفاده از این اطلاعات خام می‌توانند دست به پیش‌بینی و تحلیل بزنند. اکثر این افراد که تخصص هواشناسی هم ندارند، از تیترهای جنجالی و زرد استفاده می‌کنند.

ترکیب واقعیت و دروغ و پدیده هواشناس‌های مجازی از چه زمانی گسترده شد؟

در سال‌های اخیر شاهد رشد عجیب و غریب این افراد هستیم. پیش از این نیز برخی افراد به شکل پراکنده دست به تحلیل‌های اینچنینی می‌زدند اما اتفاقی که در سال‌های اخیر رقم خورد، اصلا قابل مقایسه با گذشته نیست. در حال حاضر چون فضای مجازی نفوذ بیشتری دارد و مردم هم بیشتر به فضای مجازی و موضوع هواشناسی وابسته شده‌اند، دردسرهای این موضوع عجیب‌تر و شایعات هواشناسی گسترده‌تر شده است.

در سوی دیگر ماجرا ما شاهد هستیم که برخی از مجریان هواشناسی به واسطه اخبار و اطلاعاتی که مطرح می‌کنند، تبدیل به سلبریتی شده‌اند و در صفحات شخصی‌شان در اینستاگرام دست به نشر اخبار هواشناسی می‌زنند. در شرایطی که برخی از پیش‌بینی‌های مطرح شده از سوی این چهره‌ها، درست از آب در نمی‌آید، باید گفت که این شکل از ماجرا به نفع مردم و سازمان هواشناسی هست یا نه؟

افرادی که ارتباطی با سازمان هواشناسی دارند و متخصص امر هستند، حرف‌هایشان قابل اتکاست چون مبانی علمی را می‌شناسند و براساس این مبانی دست به پیش‌بینی می‌زنند و آن را در شبکه‌های اجتماعی منتشر می‌کنند.

یعنی شما از شهرت این کارشناسان هواشناسی استقبال می‌کنید؟

باید قبول کنیم که بخشی از جامعه دوست دارند که اخبار را از طریق فضای مجازی دنبال کنند، بنابراین حضور این کارشناسان در این بسترها می‌تواند مفید باشد.

میزان پیش‌بینی‌های غلط مشخص شد

پیش‌بینی هواشناسی مبتنی بر احتمالات است و ما ادعای این را داریم که حدود ۸۵ تا ۹۰درصد از پیش‌بینی‌هایی که برای ۳ تا ۵روز آینده اعلام می‌کنیم، صحت دارند. چند درصدی هم در این میان ممکن است خطا رخ بدهد. پیش‌بینی‌هایی که صادر می‌کنیم، به‌صورت روزانه، ماهانه و سالانه رصد می‌شوند و صحت‌سنجی می‌کنیم. وقتی می‌گوییم بارش؛ ممکن است که یک بارش خفیف بیاید، در همه صورت باران بوده است، ما که میزان را اعلام نکردیم. در سال ۱۴۰۳درصد صحت پیش‌بینی برای ۵روز آینده، ۸۳,۶درصد بود و از ابتدای سال ۱۴۰۴تا پایان مهرماه هم این رقم به ۸۴,۳درصد رسید. این آمار صحت‌سنجی پیش‌بینی‌های سازمان برای کل کشور است. پیش‌بینی‌های هواشناسی برای تهران هم در سال گذشته، ۸۳,۶درصد درست بود. پیش‌بینی هوا برای استان‌هایی با توپوگرافی پیچیده یک مقدار کار را سخت‌تر می‌کنند، به‌عنوان مثال چهارمحال و بختیاری به‌دلیل وضعیت کوهستانی یا اردبیل به‌دلیل اینکه هم‌مرز با استان گیلان است، پیش‌بینی هواشناسی سخت‌تری دارند.

چرا همه هواشناس شده‌اند؟

تا همین چند سال پیش، نام کارشناسان هواشناسی فقط در گزارش‌های رسمی یا پیش‌بینی‌های کوتاه تلویزیونی شنیده می‌شد، اما موج استفاده از شبکه‌های اجتماعی، همراه با افزایش بحران‌های اقلیمی، معادلات را تغییر داده است. کارشناسان رسمی و شناخته‌شده و دیگر چهره‌های شناخته‌شده هواشناسی، به‌دلیل سابقه و اعتبار علمی‌شان، بیشترین توجه را جلب می‌کنند.

اما شرایط در سال‌های اخیر تغییر کرده است و دیگر کارشناسان هواشناسی تنها بازیگران صحنه پیش‌بینی آب و هوا نیستند. درست مانند زمانی که خیلی نانشان در معرفی خود به‌عنوان دکتر و مهندس بود، این روزها به لطف شبکه‌های اجتماعی، بازار هواشناس‌های اینستاگرامی رونق عجیب و غریبی پیدا کرده است. در هفته‌های اخیر، کانال‌ها و صفحات متعددی در اینستاگرام و تلگرام شکل گرفته که افراد با ظاهر علمی و استفاده از نقشه‌ها و نمودارهای پیچیده، پیش‌بینی‌هایی ارائه می‌کنند که نه‌تنها پایگاه علمی ندارد بلکه اغلب براساس مدل‌های خام و بدون تحلیل تخصصی است.

فقط کافی است که یک جست‌وجوی کوتاه در اینستاگرام و کانال‌های تلگرامی انجام شود، آن زمان است که صفحاتی با عنوان هواشناسی پیدا می‌شوند که مدعی ارائه بهترین و دقیق‌ترین اخبار هستند. این افراد اغلب از جملات احساسی استفاده می‌کنند تا مخاطب، پاگیر صفحه‌شان شود. جملاتی مانند «سامانه بارشی عظیم در راه است.»، «زمستان سفید تاریخی نزدیک می‌شود!»، «کابوس خشکسالی ادامه دارد.» و... همان قلاب‌هایی هستند که برای جذب مخاطب استفاده می‌شود.
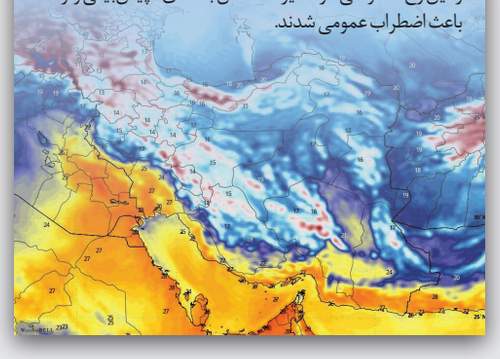
چنین پیش‌بینی‌هایی نه با استانداردهای علمی مطابقت دارد و نه از سوی مراجع رسمی تأیید می‌شود، اما به‌دلیل سرعت انتشار و نیاز مردم به خبرهای کوتاه و ساده، به‌شدت دیده می‌شود. این پدیده، مشابه همان تجربه‌ای است که سال‌ها پیش در حوزه زلزله و علوم زمین رخ داد؛ وقتی افراد غیرمتخصص با ادعای «پیش‌بینی زلزله» باعث اضطراب عمومی شدند.